

ŠTATELJIJI Prosim, pogledajte naš številke pole-
Vaša n-
splošne-
je list v
imeti na
1116 E. 7th St.
Korem Gorale
12903-Ko

GLAS NARODA

Lišt slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 43 - 5t

NEW YORK, THURSDAY, MARCH 2, 1944 - ČETRTEK, 2. MARCA, 1944

VOLUME LII. — LETNIK LII.

3. NEMŠKA OFENZIVA PRI RIMU

Včeraj so Nemci južno od Rima pričeli tretjo veliko ofenzivo v namenu, da poženejo zavezničke v morje. Ofenzivo so pričeli zgodaj zjutraj med Aprilijo in Cisterno, južno od električne obrežne železnice, ki je hrbenica nemške obrambne črte.

V tem napadu so se Nemci prvič na tej fronti poslužili novega orožja, tanka, ki nima posadke, temveč je voden po radiju iz ozadja, vozi s seboj 1000 funtov razstreljiva, katero tudi zažgo iz daljave na poljubnem kraju.

Na ta napad so se pričeli Nemci pripravljati že v ponedeljek in so 'tipali' posamezne kraje fronte ter skušali najti kako slabo zavarovano točko. Vse take poiskusne napade pa je razbila zavezniška artilerija.

Drugi boji na tej fronti so se bili ob gorenjem toku Molette, zapadno od Anzio-Aprilia ceste. Amerikanci in Angleži so vse napade razbili z artilerijo in močnjari. Razbitih je bilo več nemških tankov, med njimi tudi 14 radijskih.

V ponedeljek ponoči je nemška artilerija silno obstreljevala ameriške postojanke. Po začasnem ognju sta dva oddelka infanterije vprizorila napad, toda Amerikanci so napad vstali.

Ko so poiskusni napadi, ki so se pričeli v ponedeljek, narasli do srede zjutraj, ko so Nemci pričeli močni napad, so se bili silni artilerijski boji na ozemlju, ki ima 50 kvadratnih milj površine in je polno zgodovinskih spomenikov in na nobenem kraju več oddaljeno od Rima kot 30 milj. Severno od

NA SEVERU SO RUSI PRIČELI MOČNO OFENZIVO — ZDAJ SO 27 M OD LETSKE

Sovjetsko vrhovno poveljstvo naznanja, da je rdeča armada prekorčila reko Narvo južno od mesta Narve in je presekala železnico, po kateri bi se mogla umakniti nemška armada proti Tallinnu.

Ta nova ofenziva, ki se je pričela že pred nekaj dnevi, je v tesni zvezi s prodiranjem proti Pskovu. Pri Pskovu so Rusi osvobodili nad 70 obljudenih krajev in so presekali železnico, ki pelje iz Pskova v Idrico in Poleok.

Rusko poročilo tudi omenja velike boje okoli Vitebsk in Novosokolnikov, kakor tudi boje okoli Narve in Pskova. Okoli Vitebska so Rusi osvobodili 30 obljudenih krajev, severozapadno od Novosokolnikov pa priškušajo proti letski meji.

Največja včerajšnja novost je obnovitev bojev generala Gorovova za Narvo, ki je prvo važno mesto v Estoniji in ki ga Nemci že nad en mesec branijo za močno utrjeno črto ob reki Narvi. Rusi so prekorčili reko južno od Narve na 22 milj, dolgi fronti in so prodrli 9 milj globoko zapadno od brega reke. Nato se je rdeča armada obrnila proti severu, zavzela železniško postajo Auvere ter odrezala Nemcem pot za umik.

Poročila naznanjajo, da je bilo na celi fronti včeraj uničenih samo 16 nemških tankov in 9 aeroplanov, kar pomeni, da je zelo slabo vreme.

Na fronti pri Pskovu je rdeča armada zavzela Bussake, ki je važna železniška postaja 50 milj jugovzhodno od Pskova. Na tem kraju so Rusi od letske meje samo še 27 milj.

Neko poročilo pravi, da se

Prva kavalerijska divizija odbila japonski protinapad na Los Negros

Ameriška prva kavalerijska divizija je s svojo artilerijo odbila japonski protinapad na Momote letašišče na Los Negros otoku v Admiralovem otočju. Gen. Douglas MacArthur poroča, da je bila bitka krvava in da so imeli Japonci težke izgube.

Japonci so napadli v temi zgodaj zjutraj in v velikem dežju. Na napad so takoj pričele odgovarjati ameriške težke strojnice, močnjariji in avtomatične puške in Japonci so se morali naglo umakniti.

Vest iz Hrvaške

Washington, 28. feb. (ONA) Nemški radio je objavil vest, da imajo vojaška sodišča na Hrvaškem danes pravico, da obsodijo na smrt tatove, ki krađejo v evakuiranem ozemlju ali pa za časa zračnih napadov.

Nacistična Transocean Agency pa je izjavila v nekem poročilu v angleščini, da so postala vojaška sodišča v marionetni Pavelčevići Hrvaški permanentna institucija, ter da poznajo le dvoje — obsodbo na smrt, ali pa oprostitev.

Stavkujoči premogarji v New South Wales premogorovu so morali k vojakom

Sydney, Avstralija. — V New South Wales je zastavkalo 4000 premogarjev, ki so se ponovno uprli apelu vlade, da se vrnejo na delo, nakar je bilo 500 mlajših premogarjev takoj vpoklicanih v vojaško službo.

Vsi vpoklicani premogarji so v starosti od 18 do 32 let. Vladni uradniki so pojasnili, da kakor hitro so ti premogarji zastavkali, niso bili upravičeni do izjemnosti od vojaškega službovanja, ker niso hoteli producirati premoga, ki je za vojni napor važen. Glede preostalih stavkarjev je bilo rečeno, da bodo poslani v druga dela ako ne pojdejo prav kmalu nazaj v premogorove.

To je prvič, da so se stavkarji protivili vladnemu ukazu, naj se vrnejo na delo in vlada se ni obotavljala izvesti ukrepov, ki jih določajo regulacije za obrambo dežele v vojni. Majnerji so vsi organizirani v premogarski uniji.

Dva potresa

Ravnatelj potresnega urada Fordham University v New Yorku Rev. Joseph Lynch je naznanil, da je v ponedeljek njegov seizmograf označil dva potresna sunka v razdalji 9000 m in v smeri proti Novi Guineji.

AMERIŠKA ZASTAVA NA PACIFIKU

Na otoku Roi so ameriški vojaki razvili svojo zastavo na okleščenem drevesu. — Otok Roi se nahaja v Marshallovem otočju na srednjem Pacifiku.

GOVOR SLOVENSKEGA PROSTOVOLJCA V MOSKVI OB PRILIKI PRAZNOVANJA 26-LETNICE RDEČE ARMADE

Moskovski brzojav ki nam je bil poslan pred par dnevi, podaja sledeči govor slovenskega prostovoljca:

„Bratje Slovani! Borba, ki jo tako junaško vodi rdeča armada navdaja človeka z neodoljivo željo, da bi sodeloval v teh bojih proti nemškim barbarom. Danes imamo mi jugoslovanski, poljski in češki vojaki-prostovoljci prišlo, da pozdravimo Ruse, Beloruse in Ukrajince oboje, kot bratje, ter kot tovariši v orožju. Slovanski vojaki ne morejo in ne smejo biti nikjer drugje kot v vrstah borecev proti fašizmu.

„Muke slovenskega ljudstva uslužjenega po nemških fašističnih barbarih so nepopisne. Na tisoče patriotov je bilo ugrabljenih in vrženih v koncentracijska taborišča. Mene samega so Nemci aretirali, ker jim nisem hotel služiti iz razloga, ker sem bil slovenski patrijot. V nemški ječi sem pretrpel najgroznejše muke in po trimesečnem mučenju so me Nemci izpustili napol mrtvega. Kmalu pa sem bil prisilno mobiliziran v nemško armado, čeprav še nisem prebolel tega, kar sem pretrpel v zaporu. Spočetka so nas Nemci vezali na velikih vežbalnih poljih v raznih nemških krajih. Potem se bil poslan v Francijo in končno na rusko fronto.

„Skozi vse te dolge mesece me je mučila misel, da nas vežbajo za vršenje zločinov — komaj sem čakal, da bi nas poslali na fronto, kajti vedel sem da bom mogel edino tamkaj uiti iz nemške armade k mojim bratom na nasprotni strani. Še prej ko je poteklo tri tedne od mojega prihoda na rusko fronto se mi je posrečilo izvesti in uresničiti moj načrt in mojo željo. Izrazil sem priliko panike, ki je nastala med Nemci spričo ruske ofenzive in sem se tekom splošne zmede podal na rusko stran.

Na stotine drugih s silo mobiliziranih Slovencev skuša na

isti način, in ob vsaki dani priliki priti k rdeči armadi. Resnica je, da je zelo težko iti čez, ker Nemci ostro pazijo na Slovence in jih porazdele med razne oddelke. Toda sovraštvo do Nemcev je v Slovenceh tako veliko, da premagajo in premostijo vse ovire. Plazijo se skozi bodočo žico ali pa čez z minami posuto polje samo, da morejo čimprej doseči vojake rdeče armade. — In nemogoče je popisati občutje radosti, ki nas je prevzelo, ko so nam sovjetski vojaki prožili roko.

„Naša želja je, da se maščujemo nad Nemci za njih grozodejstva nad našim ljudstvom ter da se borimo dokler ne bo naš narod osvobojen in sovražnik uničen. Iz tega razloga smo se pridružili jugoslovanski prostovoljni enoti. V imenu te vojaške enote obljubljam rdeči armadi in obljubljam našim bratrim tovarišem Čehom in Poljakom, da bomo častno vršili svojo dolžnost v tej veliki borbi. Te besede prihajajo naravnost iz srca jugoslovanskih vojakov. Naša enota se bo borila za bodočo svobodno in demokratsko Jugoslavijo, za svobodo moje rodne Slovenije.

Slovensko ljudstvo se je pridružilo fronti združenih slovenskih ljudstev v borbi za osvobojenje. Nemci ne morejo zatreti te sile ljudstva z orožjem ne z zvijačo, niti ne s pomočjo izdajalcev, kot je Rupek. Slovensko ljudstvo se ne da potlačiti in ukoriti. Slovenci vedo, da si bodo priborili svobodo samo ako se zaujo borijo z orožjem.

„Danes kličem vsem Slovincem doma, ki se še niso pridružili splošni borbi za osvobojenje, naj vstopijo v boj takoj, zakaj to je čas, ki bo odločal bodočnost.

„Slovinci, ki ste bili zaslepljeni po nemški propagandi in ki še služite v armadi izdajalca Rupnika ter oni, ki ste bili mobilizirani v razne nemške edince ali pogani v nemško armado, zapustite čimprej morete te armade in edince. Zbršite madež sramote in prokletstva, ki visi nad vami. Obrnite svoje orožje proti vpadnikom in se pridružite Narodni osvobodilni armadi.

„Pošiljam pozdrave mojim slovenskim bratom v njih lastni domovini iz velike slovenske prestolnice Moskve in v imenu jugoslovanskih vojakov, ki verujejo v skorajšnjo zmago.

„Pozdravljam tudi vse moje rojake širom sveta in še posebno Ameriške Slovence. Bratje! Posvetite vso svojo energijo stvari Združenih narodov. S tem boste pomagali svoji stari domovini.

„Živela rdeča armada in maršal Joseph Stalin, njeni vrhovni poveljniki!

NAZNANILO

Stara zaloga zemljevidov (Atlasov) je pošla. Nove zaloge bomo prejeli okrog 15. MARCA. Val tisti, ki so jih narožili, predmno, da malo potrpe.

Knjigarna "Glas Naroda"

Adamič ni odstopil

Nedavno je "Hrvatski Svijet" prinesel vest, da je Louis Adamič odstopil kot predsednik Združenega odbora Jugoslovanskih Amerikancev.

Mr. Adamič nas je naprosil, da objavimo v našem listu, da je ta vest brez vsake podlage.

„Živela jugoslovansko ljudstvo in njegov voditelj maršal Tito!

„Živela svobodna demokratska Jugoslavija!

„Živela naša rodna svobodna Slovenija!“

Stornik.

Jugoslovanska fronta

Boji na avstrijski meji

London, 1. marca. — Težki boji so v teku v obsejnem predelju med Avstrijo in Jugoslavijo odnosno Slovenijo, kjer so Nemci pod poveljstvom feldmaršala Maksimilijana von Weichsa pričeli pred nekaj dnevi ofenzivo proti četam Osvobodilne fronte. — Poročilo maršala Tita pravi, da se partizani tamkaj borijo proti veliki premoči Nemcev.

Ljuti boji se nadaljujejo tudi v Petrinja-Glina predelju na Hrvaškem, kakih 40 milj južnovzhodno od Zagreba.

Bitke zajele štajersko Pohorje

Po londonskih poročilih povzetih po radiju Svobodna Jugoslavija, je razvidno, da Nemci zelo napadajo v predelju Pohorja na Štajerskem ter v okolju Celja in Maribora. Partizani poročajo, da je enajsta partizanska brigada prizadela sovražniku težke izgube.

Pri Bujavci na Hrvaškem je bil iztirjen vojak oklopni vlak, ki je vozil ojačanja Nemcem. Mnogo vojakov je bilo ubitih.

Ob hrvaškem obrežnem predelju je bilo več manjših spopadov s sovražnikom in je bilo pri tem ubitih 50 Nemcev, 11 pa je bilo zajetih pri Pribirju in Žlobinu.

V goratem predelju v ozadju Splita je bila uničena nemška utrdba. Mnogo nacijev je bilo pobitih in 20 zajetih. Partizani so tudi uničili dva tanka ter devet motoriziranih vozil.

Pastirski list yorškega škofa

Yorški nadškof je v pastirskem listu priporočal obnovo zakonske zvestobe v vojni, kadar se bodo vojaki vrnili k svojim ženam. Škof pravi, da naj bo odpuščeno in pozabljeno, ako je ta ali oni prelomil zakonsko zvestobo.

Dopisov brez podpisa in očitnosti ne priobčujemo. Dopis na štirih rokah naj bo v našem uradu najkasneje v sredo zjutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopis se nam vedno dobrodolet, ker zanimajo vse naše čitatelje in se s njimi radi rojaki take- rekot med seboj pogovarjajo.

NARODNO ŽIVLJENJE V GOWANDI, N. Y.

Minulo je že precej časa, ven v tej kampanji s svojimi člani, je bila vzeta slika in poročal iz te slovenske naselbine. Takrat sem oglašal prireditev, katero je tukajšnji krožek s pomočjo ostalih društev priredil materam, katerih sinovi so odšli z doma ter oblekli vojaško suktnjo Strica Sama.

Kako je ista prireditev izpadla, pa nisem hotel poročati talerat, in to iz vzroka, ker sem si mislil, da bo že kdo drugi. In, ko smo se eden na drugega zanašali, ni končno nihče poročal, razun, kar so podale javno zahvalo v imenu mater Mrs. Dekleva ter Mrs. Anton Biatush.

Ob tisti priliki smo imeli v naši sredi tudi župana, ki nam je navedil sicer kratek, toda zelo lep govor in kakor se je pred nami in potem v mestu izražal, odnesel veliko lepšo sliko o Slovencih, kakor si nas je predstavljali. Kmalu je prišel v stike z člani tukajšnjega Kiwanis kluba, ter angažiral nastop Slovencev za njih člane. Na to angažirano se je odzvala samo mladina krožka SNPJ ter društva Pathfinderia JBZ z zastopniki društev ter voditeljema mladine. Mladina je dobila precej pohvale od strani navzočih, kakor tudi njih vodstva.

Takoj po prireditvi materam pa prideta na sejo SNPJ, če se ne motim Frank Stibel in Martin Matekovich z idejo da je treba pričeti delovati ter zbirati denar za dan, ko se bo de- častno sprejelo naše fante o- jake domovo. Članstvo je ot- idejo takoj odobrilo in izvoli- lo dva zastopnika, kako tudi ostala društva v poseben od- bor za ta namen.

Odbor sedaj deluje na vsi- ood za uspešno prireditev 25. nareca in kdor bo srečen, bo od- nesel \$100 vojni bond. Več o- tej prireditvi prihodnji teden.

Kakor drugod, tako se tudi nas pozna, da je evet naroda odšel v boj za domovino. Od 77 slovenskih družin je že sko- ro 60 Slovencev odšlo. Pri- družini Louis Korbar je pet fantov odšlo, pri družini Jack Kroll štiri. Najbolj je pa udarjen oče pri Slovenskem domu in naših društev, daleč poznan in vobče spoštovan Mr. Charles Strniša st. Treje si- novi so morali rajžati, ženo mu je pa mrtvond zadel meseca decembra leta 1942 in še sedaj reva leži v postelji. Čas je že in želja tukajšnjih Slovencev da bi končno po vsem tem trp- ljenju okrevala.

Ker naši fantje potrebujejo orožja, vlada pa denarja za na- kup tistega, je treba denarja K temu pa tudi naša društva pomagajo po svoji najboljši finančni moči. Društvo 325 SNPJ ima za \$550 vojni bon- dov; Krožek SNPJ \$50; Go- wanda Boosters 726 SNPJ za \$400; Slovenski dom jih je sa- mo v zadnji kampanji kupil za \$5000. Koliko imajo druga društva, mi ni znano. Ob pri- liki nakupa vojni bondov od- direktorjev Doma, katere so kupili od Krožka, ki je bil akti-

V NEDELJO BO PRIKAZOVAN FILM RDEČEGA KRIŽA V BROOKLYNSKEM SLOV. DOMU

Vsem našim rojakom v New Yorku in okolici sporočamo, da nas je Rdeči križ obvestil, da bodo v nedeljo v Slovenskem domu kazane filmske slike Rde- čega križa, ki so zelo zanimive, kajti prikazujejo Rdeči križ v akciji ter še druge scene, ki bo- do vsakogar zanimale.

Na shodu v nedeljo 5. marca popoldne bo tudi govornik ali govornica od Rdečega križa in domači odborniki bodo tudi po- skrbeli za nekoliko programa, saj imamo precej domačih ta- lentov, ki bodo z veseljem so- delovali.

Shod se bo pričel ob 4. popol- dne in filmi bodo prikazovani na koncu programa. Ker bo- do torej med nami predstavi- ki Rdečega križa, naprošamo naše ljudi, da se gotovo potru- dijo in pridejo v Slovenski dom v lepem številu, sicer bo- mo napravili slab vtis na goste od Rdečega križa. Pošljite tu- di otroke in mladino sploh, ker zanje je važno, da slišijo kaj o delovanju Rdečega križa ter vi- dijo slike, ki bodo predvajane.

V naši dvorani v Domu visi spominska plošča, na kateri je, za naselbino, kot je newyorška veliko imen mladih fantov, mož in deklet katerim dolguje- mo to, da se polnoštevilo ude- ležimo shoda Rdečega križa v nedeljo.

Pridite vsi! Odbor.

TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja **Howard Fast-a**

Povest o bojih Jugoslovanov za svobodo, o če- mer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest v 27 letih!"

Stane 25c v uradu — 30c po pošti.

Ker je zaloga teh knjižic zelo omejena, je priporočljivo, da pošljite naročilo prej ko mogoče. K naročilu priložite v dobrem zavitku gotovino oz. znanke (Združenih držav). — Naročite lahko pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street New York 11, N. Y.

SLOVENSKIM DRUŠTVOM IN KLUBOM V CHICAGU IN OKOLICI

V nedeljo 19. marca 1944 toč- no ob 2. uri popoldne se bo po- odhoda južnoslovenskih Ame- rikancev vsilil veliki narodni shod v American-Bohemian dvorani, 1440 West 18th St., Chicago, Ill.

Poleg glasbenega programa in lokalnih govornikov, bodo na tem shodu navzoči kot glav- ni govorniki in predstavniki Združenega odbora južnoslov. Amerikancev iz New Yorka, Louis Adamčič, Zlatko Baloko- vič, Zarka Bunčič, Sava Kosar- novič, Rev. Strahinja Maletič in Edvin Kristan, kateri bodo raztolmačili hrabro borbo na- ših bratov in sester v stari do- movini pod vodstvom Ivana Ribarja in maršala Tita.

Chikaski odbor južnih Slova- nov poziva vašo bratsko orga- nizacijo, da se priključi delu tega odbora in obenem, da se vaše članstvo v velikem števi- lu udeleži tega narodnega sho- da v nedeljo 19. marca 1944.

Vstop je vsakemu prost. Na- prej, bratje in sestre na de- lo za osvobodilni pokret in za po- polno svobodo in ujedinjenje vseh južnih Slovanov v starem kraju!

S spoštovanjem in bratskim pozdravom na svidenje na na- rodnem shodu.

J. N. Bazdarič preds. Frank Zornjak, tajnik.

ROJAKINJA UMRLA

Zopet se oglašim. Saj dobre- ga nimam kaj pisati, zmeraj le slabo. Z delom gre dobro, maj- ne dobro obratujejo in tudi to- varne.

Poročam žalostno novico, da je 12. februarja preminila Mrs. Pavlina Ključevšek, roj. Rok Doma je bila iz Terbovetj na Štajerskem. Umrla je 12 febr. po težki operaciji na možganih v bolnišnici v Pittsburghu in pokopana je bila 17. febr. Sta- ra je bila 62 let in v Ameriki je bivala 32 let. Zapušča žalu- jočega moža, enega sina in eno hčer. Živela je ves čas v John- stown, Pa. Iskreno sožalje dru- žini.

Mary Glavaeh Johnstown, Pa.

VABILO NA SEJO JPO SS IN SANSa

Prihodnja seja podružnice St. 8 JPO SS in SANSa, št. 0 v Chicago, Ill. se bo vršila v ponedeljek 6. marca 1944 v SNPJ dvorani, 2659 So. Lawndale Ave. Pričetek ob pol 8. zvečer. Ta seja bo zelo važna, zato se prosite vsi zastopniki in zastopnice, da se gotovo ude- ležite. Razdelile se bodo knji- žice. Komur ne bo mogoče priti na sejo, naj pride po knji- žice na dom podpisanega tajni- ka, kajti po pošti se ne bodo razposiljale.

Rodoljubni pozdrav. Anton Krapenc, preds. John Gottlieb, tajnik Chicago, Ill.

SAM V NASELBINI

Tu vam pošljem naročnino za celo leto. Bi bil karolu za- ostankar. Tukaj ni Slovencev in z drugim ne morem slovensko govoriti kot z "Glasom Naroda." — Pozdrav celemu osebju!

John Chervan, Butler, Pa.

PLAZOVI V UTAH

Kakor vidim, mi je naročni- na potekla 20. febr. Torej vam pošljem zopet za pol leta. Ka- kor povsod tako je tudi tukaj dala toliko, kot še nikdar po- prej. Zima je bila še precej mila do februarja, zatem pa je zopet začelo snežiti in zopet smo bili v velikem strahu, da zopet ne bi bilo letine, ker dva krat so že bili sneženi plazi kar sem jaz tukaj. In nismo se zastoj tresli, kaj bo de zopet.

10. februarja je prihrumel plaz in pod seboj pokopal treh ljudi, ki so bili ravno na delu. Enega so še živega izkopali, druga dva sta bila mrtva. Po ro- du sta Amerikanca, oba še ml- da, eden 28 let, drugi 32 let. Ravno tisti dan pa je ubilo tu- di enega Mexikaneca. Torej zmiraj kaj žalostnega.

17. februarja leta 1926 je snežni plaz zasul 35 moških in žena. Potem 8. febr. 1938 je zopet zasul plaz 4 ljudje in hi- šo je odneslo, sedaj pa sta dva zgubila življenje. In tako tukaj v Bingham se kar zmiraj ne- kaj bojimo. Poleti se večkrat utrga oblak, da veliko škode napravi ker voda prihrumi iz hribov, no a pozimi pa snežni plazi. Pravijo, da se človek mora vsemu privaditi, tako smo se tudi mi, ker smo tukaj že 37 let. Tukaj ni naših Slo- vencev in jaz poznam samo tri družine. Večkrat se snidemo skupaj pri spoštovani družini Mr. in Mrs. Joe Kopesec. Oni nas postrežejo kar najlepše morejo, zato je izrekam njim najlepšo hvalo. Pozdrav ge. A. Krasni in vsemu uredni- štvu.

Jennie Kašček, Bingham, Utah

ZAHVALA

Kako težko je človeku, če je bolan, si more vsakdo misliti; še hujše pa je, če mora v bol- nišnico. Tudi jaz sem morala v Fox bolnišnico, da so me po- zdravili.

IPrej mi ni bilo znano, kako dobro se zdi bolnemu človeku, če ga kdo obišče; sedaj pa vem. Ko me je kdo obiskal, sem bila nenadoma tako vesela, da sem pozabila na svojo bolezen. Pri obiskih bolnik šele občuti pravo prijateljstvo in kar gorko mu je okoli srea.

Na tem mestu se zahvalju- jem svojim otrokom in vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, ki so me obiskali v bolnišnici in mi pisali pisma, ali pa so mi prinesli cvetlice in druge darove.

Prav iskrena hvala vsem!

Mrs. Barbara Rode, Worcester, N. Y.

SMRT ROJAKINJE

V Portville, N. Y. je pred kratkim umrla Mrs. Mary Mo- har. Njeno deklisko ime je bi- lo Mary Mikulic, iz Travnika pri Loškem potoku. Zapušča 5 hčera in enega sina, ki služi Strica Sama.

Frank Miklich, Portville, N. Y.

BERAČ — BOGATAŠ

Pred dnevi je policija v Cle- velandu aretirala slepega be- rača Josipa Gogala na pritož- bo da vpije in razgraja ako mu ljudje nič ne dajo. Prosjačji je na glavnem tigu. Policija je v njegovem stanovanju do- bila bančno knjižico v vredno- sti \$30,000, čim so ga zaslišali federalni uradniki zaradi ne- plačanega davka, je priznal, da ima na neki drugi banki še \$17,000 toney skupaj \$47,000.

Gogala je star 57 let in v A- meriko je prišel pred 31 leti iz Jugoslavije, vsekakor iz Slo- venije. Oblastem je povedal da je oslepel pred 25 leti pri delu v rudnikih v Minnesoti.

SLOVENCİ IN SLOVENKE!

Ameriški Rdeči križ v našem okrožju se je obrnil na nas, da prispevamo svoj delež tekom kampanje, ki se bo pričela za- četkom marca.

Z enako prošnjo in pozivom se je Rdeči križ obrnil do nas tudi lani in mi smo se častno odzvali ter kot naselbina zbra- li in prispevali tisoč in štiri do- larje. Ali letos so potrebe Rde- čega križa veliko večje in zato je določena za vsa dežela kvota 200 milijonov dolarjev in od te vsote odpade na New York \$16,000,000.

Okrog 30,000 prostovoljnih delavcev bo v našem mestu zbi- ralo prispevke tekom kampa- nje Rdečega križa meseca mar- ca in med temi prostovoljnimi delavci bodo tudi naši vedno in povsod delavni in poirtvo- valni draštveni delavci in de- lavke, katerim nudite vse- stransko pomoč. S tem bode- te storili svojo dolžnost napram našim fantom vojakom, ki se nahajajo na raznih krajih pre- ko morja in napram svoji novi domovini Ameriki, obenem pa bode- te povzdignili dobro ime naše tukajšnje naselbine, ki se je še vedno in v vsakem slu- čaju odzvala kadar se je šlo za res dobro in koristno stvar.

Pojdimo vsi složno na delo za zbiranje pri-pekrov v korist Ameriškega Rdečega križa v mesecu maren! To je naša skupna naloga in dolžnost!

Odbor.

JOSEPH LEVAR UMRL V CLEVELANDU

Po enotedenski boleznii, je umr- l na 64. letni starosti v St. Luke's bolnišnici v Cle- velandu, poznani rojak Joseph Levar, star 60 let. Pokojni je bil doma iz Pregarja pri Tr- stnu, odkoder je prišel v Ame- riko pred 40 leti. Prejšnja leta je bil zelo aktiven na društve- nem in kulturnem polju. Tu zapušča štiri sinove: Josepha, Johna, Rudolpha in Raymon- da, ter dve hčeri: Mary, poro- čeno Furlan in Julijo.

JOS. TEKAUČIČ PREMI- NUL V CLEVELANDU

Nagloma je premenil zadet od srčne kapi, poznani Joseph Tekaučič, star 54 let. Rojen je bil v Smihelu, kjer zapušča brata Louisa in sestro Mary, ter več drugih sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 37 let.

Nad 30 let je bil zaposlen pri NYC železnici kot "boilerma- ker". Tukaj zapušča zalujočo soprogo Caroline, rojeno Bol- din, doma iz Podgozd. Zmžen- berk, sina Josepha mld., ki se nahaja pri mornarici v Great Lakes, Ill., in hčer Lillian, bra- ta Matt in več sorodnikov.

ANEKDOTA

V starejših letih je pisatelj Gottfrieda Kellerja napadel revmatizem. Vprašal je svo- jega zdravnika za vzrok: "Po- vejte mi, gospod doktor, ali iz- virajo te bolečine od jedi?"

Zdravnik, ki je dobro poznal njegovo nagnjenje da dobro kapljico, je odgovoril narav- nost: "Ne, če hočete prav ve- deti, vam povem, da izvira vaš revmatizem od tekočine."

Tedaj se je Keller obrnil k svoji sestri, ki mu je vodila gospodinjstvo, in ji dejal oči- tajoče: "Vidiš, sedaj si sama slišal! Vse zlo prihaja od jaha!"

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinej- šega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v firmen usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.—

Naročite pri: SLOVENIC PUBL. CO. 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

45-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

AMERIŠKA BRATSKA ZVEZA

:: AMERICAN FRATERNAL UNION ::

ELY, MINNESOTA

KI IMA

25,000 ČLANOV IN TRI MILJONE

DOLARJEV PREMOŽENJA

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Ameriški Bratski Zvezi, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznii, nesrečam in smrti

Ako je društvo A.B.Z. v vaši nase- lbini, vprašajte krajevnega tajnika sa pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

NOVO ZALOGO PRIČAKUJEMO SREDI MARCA

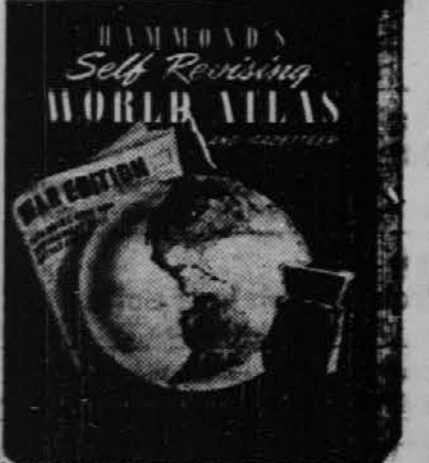
NOVA IZDAJA "Hammondov SVETOVNI ATLAS"

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako po- trebni, da morate slediti da- našnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.

Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINZGAR.

131

Ob tem se je domislil Ljubinice. Prevzela ga je žalost. Koliko slov je razginal v dežlo. In vsi so se prazni vrtili in prazen se vrača Radovan.

"O, ne samo Upravda, tudi Tunjuš mora pomniti rod Svarunov! Prekletstvo tebi in grozno maščevanje za sestro!"

Hitro se je spustil z grica proti vojščakom. Ko ga je zagledal Radovan, se utamile strune, pesem mu je sredi besede umrla. Dvignil je plunko visoko nad glavo in kričal:

"Iztoče! Iztoče! Došel sem jo! Na bogove, pokloni se kakor pred Upravdo!"

Pognal je konja skozi gnečo proti Svaruniču. Iztok ga je počakal. Gorko mu je zaplalo po žilah.

"Kazajahaj, starče, in govori! Kje je? Zakaj je ne vedeš s seboj?"

"Zakaj je ne vedem s seboj? Meniš, da je taka deklica kaček, ki teče za konjem? In še kužek bi iztegnil jezik in pelega v travo. Tako sme jezdit!"

Nato se je okrenil godec do vojščakov in se razsrdil.

"Pomagajte mi iz sedla. Zijala, pijanci! Lahko se klešcite, ko se pasete kakor mlada praseta. Jaz pa trpim za vas žejo in lakoto!"

Četa vojščakov je s smehom priskočila in ga dvignila s konja.

"Počasi," je vpil poveljevalec. "Zakaj ujahal sem si nogo, da so lesene kot kobila pod brvjo sredi potoka."

Iztok je takoj velel, naj pripravijo za Radovana jedi in medicie.

"Nimaš vina?" ga je pogledal mrko godec preko rame.

"Nimam!"

"Pa medicie! Večkrat me je sicer že črvičilo po njej. Toda če nimaš nimaš!"

Radovan je stopal trudno se zibaje ob Iztoku proti taborišču kjer je bilo jedro vojske. Iztokovi oklopniki. Vsi so ga bučno pozdravili. Ko se je približal Rado, se je godec preplahnil. Iztok pa mu je vzkljknil:

"Dobil jo je!"

Rado je zgrabil starega za roko in ga stiskal, kakor bi v rokah iskal Ljubinice, da bi jo pritisnil k sebi.

"Očka! Kje je? Govori, pripoveduj! In če je v samem Bizzanuu, ponjo gramo. Takoj!"

"Vihar! Potrpi, da si oddahnem. In tudi potem se boš še postal. Najprej govorim s teboj, Iztoče! Na bogove, da se razplakaš in poskočiš kakor kozlič, ko zveš, kaj nosim na sruu."

Pomenljivo je pritisnil roko na prsi, kjer je počivalo Epafroditovo pismo.

Ko se je Radovan pokrepčal z mesom in medico in pozvedel vse novice, kako so Hume napadli, kako vojevali in ropali, je pomignil Iztoku kakor mož, ki ima oblast in se oddaljil z njim od vojske.

"Kakor sem ti rekel," mu je govoril stari potoma, "pripravi se na veselje, da se ti ne zavrti v glavi. Čul boš skrivnosti in bral jih boš."

Nato se je ozrl in potegnil iz nedrja Epafroditovo pismo. Iztok je takoj uganil pisavo. Kakor sonce se je zasvetila radost na njegovem licu. Soba, neprebrana črka mu je govorila toliko upov, da so se jmuaku tresli prsi, ko je razgrinjal pismo. Radovan je stal razkoračen pred njim in pasel oči ob Iztokovi sreči in užival prešerno sadove svojega truda.

Epafrodit je pisal najprvo o svoji rešitvi, nato o tem, kako je otel Ireno, ki biva sedaj pri njem v Solunu. Pisal je:

"Pridi torej, ti izbrani od usode, in kaznuj! Dvigni svoj narod še to jesen. Odpora se ne boj! Ni vojakov. Belizar je zapuščen v Italiji. Kroži vest, da je pisal Upravdi — če hočeš, da se bojujem, pošli vojakov. Če hočeš, da živimo, pošli nam hrane. — Vidiš, napočil je dan. Pridi in požoj! Njiva je zrela! Med svoj lovov ti vplete Epafrodit beli ovet, Ireno. Toda ne mudite se. Meni pešajo moči, že me vabi Haron, naj sedem v mrod in odveslam za njeje življenja. Ko vaju blagoslovim, tebe in Ireno, poročem s Pavlom: Dobri boj sem dobojeval, tek dokončal, pridi, smrt!"

Ko je Iztok prebral, je držal kričevito med prsti prga-ment, oči so obvisle na črkah, na besedah. Kakor v sanjah so s gibale pred njim sence. Bral je drugič tretjič, prsi so se mu širile, čezdalje globlje in hitreje je dihal, dokler ni zmogla radost junaškega srca. Prekipel je. Kakor omamljen je razprostril roke in segel po Radovanu in ga stisnil k sebi na mrzil oklep, da je stari zaječal.

"Očka, ti delaš čuda!"

"To so ukane, sinko!"

"Da sem despot, pa bi ti še ne mogel povrniti veselja, ki si mi ga napravil. Častit in slavljen boš v rodu Svaruničev."

Iztok je v hipni omami pozabil Ljubinice. Vprašanje za vprašanjem je vrelo iz starca. Kako je dobil pismo? Ali je videl Epafrodita? Morda njo samo? Ali je vesela, zdrava?

To-la Ljubinice ni poznal Rado. Od daleč je strmel na Iztoka in Radovana. Hrepenenje, strah in up mu je polnilo dušo. Čakal je, gledal, nogo so se mu začele premikati, bližal se je čimdalje bolj. Videl je, kako je Iztok žital, kako je objel Radovana, kakor sončni žarek je zagorelo v njegovih prsih, posvetilo v temo, v grozo in užgalo. Odtrgal se je od kakejčih vojščakov in hitel k Radovanu in Iztoku.

"Ne prebijem več! Razodeni se meni, očka! Kje je Ljubinice?"

Tedaj se je zdrnil Iztok, kakor bi mu sredi sladkega napa-voja pripolzel velika grenka kaplja. Radovan je onemel in ni mogel in ni upal pogledati Rado v oči. Vsi so za hip območknili. Rado je črna slutnja zadržnila grlo, srce se mu je vznemirilo, čelo zmračilo.

"Očka, ti skrivaš tajnosti! Mrtva je."

"Bogovi jo čuvajo," je odvrnil godec plaho in zmeden.

Rado so se zabilsile oči. Topotnil je z nogo, dvignil pesti in stopil pred godec z nagnjenim životom, da je Radovana polila vroča sapa iz pihajočih nosnic.

"Ne skrivaj!" je zakričal v bolest. "Ubijem te!"

(Nadaljevanje prihodnjij)

KAKŠNA NAJ BO JUGOSLAVIJA

Piše Matija Corel, Brooklyn, N. Y.

(Nadaljevanje)

Jugoslavija je bila starokopitna država, zaostala daleč za civilizacijo, zato se ravno danes kazalec napredka hitro naprej suče in zato so spremembe, ker narod išče voditeljev.

Rekli smo, da so na te spremembe učinkovali ruski klaviteži in pa velesrbski trmo-glaveži. Ampak prvim niti zadnjim ni pripisati glavne vloge. Na vse te spremembe je učinkovala največ ruska šla in pa duša jugoslovanskega naroda. Ako bi ruska vojska doživela poraze, potem teh sprememb ne bi bilo; vsaj tako hitrih ne. Prvič partizani ne bi imeli uspehov na fronti, kaj ti Hitler bi imel lahko večjo moč na Balkanu. Drugič pa čisto gotovo je, da ako bi bile ruske čete na begu, potem ne bi dobili partizani moralne podpore od zaveznikov. Tretjič pa je jugoslovanska duša tisti činitelj ki učinkuje. Tito niti Mihačević ne bi šteli nič, ako ne bi nekaj žarelo v jugoslovanskem narodu.

Vsi vemo, da je jugoslovanska javnost od nekdanj naklonjena Rusiji, vsaj so se od nekdanj porajale sanje, da se ravno od vzhoda privali tisti medved, ki bo porazil germanskega tirana. Pričakovalo se je, da se to zgodi v zadnji svetov. vojni, pa se želja ni izpolnila kajti takrat je bil ruski narod v prerobenju in zato sta prevzeli to nalogo Francija, Anglija in Amerika. Pa tudi danes stanvanjo zainteresirani in smolo smemo reči, da je Amerika glavni činitelj, ki bo odločil zmago, kajti ako bi ne bilo Amerike, težko je verjetno, da bi bila Rusija sama kos zdrobiti nemško pošast.

Ampak tudi brez Rusije bi bila zmaga dvomljiva, kajti pri vsem tem je glavna fronta v Rusiji in tam bodo strte kosti Hitlerja. In ker je od nekdanj stara Rusija stremela po Balkan in ker je tudi jugoslovanski narod naklonjen Rusiji, zato zavezniki upoštevajo dejstva. Ako ne bi bilo Jugoslavije, rečimo, da bi bil tam italijanski narod, potem lahko da bi Rusija rekla, da se za Balkan ne zanima ampak saj je samo zato prišlo do preloma med Hitlerjem in Rusijo, ker je Hitler osvajal Balkan.

Ako bi se Hitler bojeval samo na zapadu in tam po Afriki čisto gotovo je, da se odnosaji med Hitlerjem in Rusijo ne bi poslabšali. Ko pa je Rusija videla, da Hitler osvaja balkanske države eno za drugo, je ustavila Hitlerju dovoz; rekla je: mi nič ne moremo izvažati, zato ker sami potrebujemo.

Hitler v tistem času ni imel namena napasti Rusije. Tako neumen ni bil. Ampak načrt je imel, si prebiti pot skozi Jugoslavijo, Turčijo in preko Perzije v Indijo. Tam bi se srečale nemške in japonske tolpe in seveda pri tem bi bila Rusija obkoljena in odrezana od ostalega sveta in prav zato v Rusiji niso bili slepi, da ne bi videli, kar Hitler namerava.

Pa tudi Amerika je pazila na razvoj. Ko je videla, da je angleški imperij v nevarnosti da se lahko zruši, ni bila tako slepa, da ne bi videla, da ko bodo enkrat Japonci in Nemci združeni, da bodo začeli tudi Ameriki diktirati, zato se je ravno v istem času začela tudi Amerika oboroževati in to je zmešalo Hitlerjeve načrte. V skrajni sili, ko je videl, da mu Rusija odpušča izvoz in da je Amerika v razvoju oboroževanja, da prehititi Ameriko, si je mislil na bom udaril hitro kar čez Rusijo. Rusi pa itak ne pričakujejo mojega udarca, pripravljani tudi niso, kot bi bilo treba, zato v par tednih

bodemo gotovi. In to je bila Hitlerjeva največja znota, ki mu je prekrizala račune. In prav zato, zaradi ruskih uspehov in zaradi diplomatskih razmer, in ker jugoslovanski narod od nekdanj obrača oči proti Rusiji — ako bi ta rekla: Jugoslavijo in Bolgarijo hoče, zavezniki bi jih dali. In čeki bi, vzemi, kar je tvojeja!

Rusija pa Jugoslavije noče, zakaj bi jo okupirala, ako ji je jugoslovanski narod itak na klonjen? S tem bi se samo zamerila Angliji in pa jugoslovanskemu narodu. Rusija seveda ne bo tudi trpela, da bi bili na kmrdu taki ljudje, ki podpihujejo proti svoji sestrski državi, sploh taki, ki niso skoraj 20 let hoteli pripoznati svoje bratske države. Anglija pa se je najbrž tudi odrekla vpliva nad Jugoslavijo in Ameriko pa se ne bo vtilaka v evropske države več, kot pa da ima tam dobre sosede.

Zato morajo biti v Jugoslaviji na kmrdu možje s popolnoma nepristranskimi možgani ki bodo zmožni voditi dobre odnose s svojimi sosedi in prav zato so spremembe, katerih se bojijo — ne jugoslovanski narod — ampak koristolovci, v prvi vrsti kraljeva vlada, katero podpirajo Velesrbi, ki se bojijo, da bodo zgubili svoj vpliv; potem pa jih podpirajo naši slovenski separatisti. Ti se pa ne bojijo toliko Rusije, niti boljševizma, ampak ozadje je čisto drugo, ki se bomo z njim pozneje bavili.

Za danes stavimo samo eno vprašanje: Zakaj tako veliko protislovje? Bila je caristična Rusija, diktatura v kateri so imeli besedo samo ruski plemiči. Tista velika masa, katere 80-90 odstotkov ni znała ne pisati, ne čitati, ni štela nič. In to starokopitno državo smo oboževali in pričakovali kot odrešiteljico. Znaj pa, ko so bolj ševiki na kmrdu, — pa naj si bodo diktatorji! Saj so najmanj trikrat več vredni kot fisti carji, ki niso za narod nič storili, dočim so boljševiki diktirali v korist ruskemu narodu. In pa, ali se ni od nekdanj agitiralo za neki Panславizem? In ali niso tukaj v Ameriki, v Londonu in v Moskvi slovenski kongresi? In potem, kakšni so, ali pa naj bodo ti kongresi brez Rusov, ki so stebel slovenskega naroda? Kdo bo predstavljal vseslovane brez Rusov? Čehi, Poljaki in Jugoslavlja s kraljem, kateri se še ni zmenil nič za slovanske kongrese?

Ustanovila se bo Pan slovanska Unia brez Rusov. Namreč mala antanta, v kateri bodo vključene Jugoslavija, Češkoslovaška, Rumunija in Poljska pod zaščito Francije in Anglije, kakor je to bilo po zadnji svetovni vojni. Potem se bo osnovala Balkanska zveza, v kateri bodo vključene: Grčija, Turčija in zopet Rumunija in Jugoslavija. In potem pa se bodo začele ponavljati zopet tiste stare igre. Rodil se bo novi Tevton, raztrgal bo tisti slabo skrpncani pakt in rekel bo: Ta pogodba ne velja nič! Dajte mi to — dajte mi ono! Ako na ne, pa bom udaril. In dali mu bodo.

In Rusija, ta bo zaplankana, kajti naši starokopitni filozofje Atlantski čarter tako tolmachi-jo. Stare meje morajo ostati. Tistih 10 milijonov Rusov s pravoslavno vero, so katoliški last Poljske. Od baltičskih držav in od Balkana naj drži Rusija roke proč. Ta naj ostane, kje je bila. Za njeno hrabrost in pobijanje Nemecev naj ruski narod molči, plača naj poštno zaveznikom, kar so Rusiji posodili — pa bo mirna Bosna. Vsa jruska kri ni slovanska kri kajti izpridili so jo boljševiki. In potem — kaj pa z našimi Primorskimi Slovenci in Hrva-

ti? Ali naj velja ta Atlantski čarter samo za Ruse, da se meje ne smejo spremeniti, ali moramo tudi mi Slovenci in Hrvati držati roke proč od naših podjarmljenih bratov?

Ja, tako modrujejo naši skrajni prenapetneži. Proč od Rusije! Ako hoče Rusija pristopiti v Pan slovansko Unijo, tistih 160 milijonov Rusov se mora preobrniti tako, da bo ugajalo srbskim koristolovcem in našim slovenskim separatistom! In naš Adamič, ta se naj tudi spreobrne saj na stran naše starozakaj bi jo okupirala, ako ji je jugoslovanski narod itak na klonjen? S tem bi se samo zamerila Angliji in pa jugoslovanskemu narodu. Rusija seveda ne bo tudi trpela, da bi bili na kmrdu taki ljudje, ki podpihujejo proti svoji sestrski državi, sploh taki, ki niso skoraj 20 let hoteli pripoznati svoje bratske države. Anglija pa se je najbrž tudi odrekla vpliva nad Jugoslavijo in Ameriko pa se ne bo vtilaka v evropske države več, kot pa da ima tam dobre sosede.

Zato morajo biti v Jugoslaviji na kmrdu možje s popolnoma nepristranskimi možgani ki bodo zmožni voditi dobre odnose s svojimi sosedi in prav zato so spremembe, katerih se bojijo — ne jugoslovanski narod — ampak koristolovci, v prvi vrsti kraljeva vlada, katero podpirajo Velesrbi, ki se bojijo, da bodo zgubili svoj vpliv; potem pa jih podpirajo naši slovenski separatisti. Ti se pa ne bojijo toliko Rusije, niti boljševizma, ampak ozadje je čisto drugo, ki se bomo z njim pozneje bavili.

Za danes stavimo samo eno vprašanje: Zakaj tako veliko protislovje? Bila je caristična Rusija, diktatura v kateri so imeli besedo samo ruski plemiči. Tista velika masa, katere 80-90 odstotkov ni znała ne pisati, ne čitati, ni štela nič. In to starokopitno državo smo oboževali in pričakovali kot odrešiteljico. Znaj pa, ko so bolj ševiki na kmrdu, — pa naj si bodo diktatorji! Saj so najmanj trikrat več vredni kot fisti carji, ki niso za narod nič storili, dočim so boljševiki diktirali v korist ruskemu narodu. In pa, ali se ni od nekdanj agitiralo za neki Panславizem? In ali niso tukaj v Ameriki, v Londonu in v Moskvi slovenski kongresi? In potem, kakšni so, ali pa naj bodo ti kongresi brez Rusov, ki so stebel slovenskega naroda? Kdo bo predstavljal vseslovane brez Rusov? Čehi, Poljaki in Jugoslavlja s kraljem, kateri se še ni zmenil nič za slovanske kongrese?

Ustanovila se bo Pan slovanska Unia brez Rusov. Namreč mala antanta, v kateri bodo vključene Jugoslavija, Češkoslovaška, Rumunija in Poljska pod zaščito Francije in Anglije, kakor je to bilo po zadnji svetovni vojni. Potem se bo osnovala Balkanska zveza, v kateri bodo vključene: Grčija, Turčija in zopet Rumunija in Jugoslavija. In potem pa se bodo začele ponavljati zopet tiste stare igre. Rodil se bo novi Tevton, raztrgal bo tisti slabo skrpncani pakt in rekel bo: Ta pogodba ne velja nič! Dajte mi to — dajte mi ono! Ako na ne, pa bom udaril. In dali mu bodo.

Pa tudi Amerika je pazila na razvoj. Ko je videla, da je angleški imperij v nevarnosti da se lahko zruši, ni bila tako slepa, da ne bi videla, da ko bodo enkrat Japonci in Nemci združeni, da bodo začeli tudi Ameriki diktirati, zato se je ravno v istem času začela tudi Amerika oboroževati in to je zmešalo Hitlerjeve načrte. V skrajni sili, ko je videl, da mu Rusija odpušča izvoz in da je Amerika v razvoju oboroževanja, da prehititi Ameriko, si je mislil na bom udaril hitro kar čez Rusijo. Rusi pa itak ne pričakujejo mojega udarca, pripravljani tudi niso, kot bi bilo treba, zato v par tednih

Knjižice se nisem prečital od koticke do koticke, Lahko je v nji sama resnica, lahko je v nji dosti laži, lahko pa tudi nekaj dobrega. Koikor sem na debele pogledal, je knjižica v prvi vrsti naperjena proti Adamiču, namreč, da nas misli narediti komuniste. Knjižica dokazuje, da med ameriškimi Slovenci ni komunistov. In veste, to je resnica! V Ameriki je pet slovenskih dnevnikov, nekaj tednikov in mesečnikov, pa niti enega komunističnega lista ni. Izhajala je enkrat "Ameriška Slovenija" v Milwaukee in pa "Delavec" v Pittsburghu. Nobeden izmed teh se pa ni mogel vzdržati.

Na to vprašanje pa človek res ne ve kaj bi odgovoril. Ako nas Adamič res misli narediti komuniste, pa vidi, da niti eno komunistično glasilo ni v stanu izhajati, potem bi se človek mislil, da Adamič spada med fanatike — ali pa je nekaj z tistimi Združenimi slovenskimi župnijami narobe. Čemu je potem tisti prazen strah pred komunisti, ako komunistov ni.

Veste, kaj je tako velika razlika v pisavi, takrat se ne gre za tisto stvar z katero nas strašijo, ampak gre za čisto nekaj drugega. Tisto pisanje z

katerim se nas skuša preslepiti, je pisano diplomatsko. Veste kaj se to pravi: diplomacija? Diplomati mora znati, tako fino lagati, da kedaj se najbolj fino izmisli, da mu takrat vs najbolj navdušeno ploskajo, zato po diplomatih ne bomo izvedeli nikdar resnice, ampak navijati moramo ušesa, kaj bomo slišali, to potem stvar bolj prosto razložijo.

Tako mi je prišlo na ušesa, da se je nekaj togotila, da zakaj se je Roosevelt pobratil z Stalinom. Druga mi je zopet zagodila v obraz, da ako Stalin dobi vojsko, potem bo šla meja hiša po vragu.

Da bomo te besede bolje razumeli, moramo pogledati malo v ozadje.

(Nadaljevanje prihodnjij)

ZA REVMATIČNE BOLEČI DOBITE PAIN-EXPELLER Od leta 1867... Zanesljiv liniment za družino

Razprodaja KNJIG po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIZNICA

- 1 Domače živali Spisal Damir Feigel
- 2 Kreutzerjeva sonata Spisal L. N. Tolstoj
- 3 Sto ugank Spisal Oton Zupančič
- 6 Preganjanje indijanskih misijonarjev Spisal Josip Spillman
- 8 Pravljice Zapisal H. Majar
- 9 Popotniki Spisal Milan Pugač
- 10 Dedek je pravil Spisal Julij Šlapšak
- 11 Korejska brata Spisal Jos. Spillman
- 12 Frank Baron Trenk Po raznih virih napisal Gjuro Pandurić
- 13 Pariški zlatar Poslovenil Silvester K.
- 14 Pravljice in pripovedke za mladino Spisal Silvester Košutnik
- 15 Suneški invalid Spisal Silvester Košutnik
- 16 Spis: Kristofa Smida Poslovenil P. F. Hrovat
- 17 Vojnimir ali poganstvo in krst Spisal Josip Ogrinec
- 18 Mladim srcem Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Ksaver Meško
- 19 Tokraj in onkraj Sotle Spisal Fridolin Zolna
- 22 Slovenske balade in romance Uredil C. Golar
- 23 Zbrani spisi za mladino Spisal Engelbert Gaugl
- 24 Andersonove pripovedke za mladino Priredila Uta
- 25 Poletno klasje Izbrane pesmi — Spisal C. Golar
- 26 Denar Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris
- 28 Magda (Igra) — Alojzij Remec
- 29 Peterčkove poslednje sanje (Igra) — Pavel Golin
- 30 Potopljeni zvon (Igra) — Gerhart Hauptmann
- 31 Revizor (Igra) — Nikolaj Vasiljevič
- 32 Spodobni ljudje (Igra) — L. Lipovec
- 33 Črne maske (Igra) — L. Andrejev
- 34 Antingone (Igra) Poslovenil C. Golar
- 35 Pol l'tra Vipavca (Igra) — Damir Feigel
- 36 Sveti Just (Igra) — Spisal dr. F. Petrovto
- 37 Fabiola in Neža (Igra) — Poslovenil J. Podbevšek
- 38 Tončkove sanje na Miklavžev večer (Igra) — J. Erbešnik in F. Roje

Ker je zaloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omisliti več zbir, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.

KNJIGARNA SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

ki daje poljedna navodila, kako postati ameriški državljan.

Poleg vprašanj, ki jih navadno sodniki stavijo pri lapitu na državljanstvo, vsebuje knjižica še v II. delu nekaj važnih letnic in v III. delu pod naslovom Razno, pa Proglas neodvisnosti, Ustava Zedinjenih držav, Lincolnov govor v Gettysburgu, Predsedniški Zedinjenih držav in Poedine države.

Cena knjižice je samo 50 centov.

in se dobi pri: SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th St. New York 11, N. Y.